

Să întâlnim "străinii". Predictorii ai întâlnirilor online-offline ale adolescenților¹

Monica Barbovschi

Doctorand

Facultatea de Sociologie și Asistență Socială

Universitatea "Babeș-Bolyai"

Cluj-Napoca, România

Abstract

Acest studiu își propune să investigheze o serie de factori asociați cu întâlnirile online-offline ale adolescenților (întâlniri On-Off), anume întâlniri de natură romantică inițiate online și transferate offline la un anumit moment. Rezultatele analizelor sugerează prezența câtorva predictorii asociați în mod semnificativ cu această practică, cu diferențe notabile pentru băieți și fete, cum ar fi monitorizarea parentală, managementul identitar (dezvăluire și disimulare), expunerea nedorită, dar și deliberată, la materiale cu caracter sexual online, precum și la solicitări nedorite cu caracter sexual, utilizarea rețelelor sociale, precum și o serie de factori psihosociali.

Din dorința de a depăși o perspectivă a victimizării, articolul de față adoptă perspectiva acțiunii sociale ce privește adolescenții drept actori competenți și informați, care posedă competențele tehnologice, sociale și de comunicare necesare pentru a distinge între situații sigure și situații riscante (online și offline). Prin urmare, dincolo de retorica panicii morale, se află necesitatea de a înțelege dinamica relațiilor adolescenților, din stadiile incipiente online, spre evoluția lor spre întâlniri offline, în contextul practicilor lor cotidiene.

Cuvinte - cheie: adolescenți, întâlniri online-offline, predictorii, agenți sociali competenți

Introducere

Primele preocupări legate de felul în care copiii și adolescenții utilizează Internetul au urmat în general linia stabilită de teoriile distopice despre ITC, suspectate de a avea efecte negative, cum ar fi creșterea depresiei și singurătății, slăbirea legăturilor sociale și promovarea relațiilor superficiale (Kraut et al., 1998, 2002). Tema victimizării online a tinerilor a început să crească în amploare și coerență prin studii valoroase axate pe hărțuire online (Wolak et al., 2006), victimizare sexuală online și infracțiuni de natură sexuală online (Finkelhor et al., 2000; Mitchell et al., 2004, Walsh & Wolak, 2005; Ybarra et al., 2007, Wolak et al., 2008), sau specifice pentru utilizarea rețelelor sociale (Ybarra & Mitchell, 2008). Abordări mai recente sugerează că o abordare de pe o poziție de autoritate, a părintelui, a adultului, ce nu face decât să pună în continuare accent pe control și supraveghere nu face decât să geneze afirmații normative sterile, recomandări panice, fără o înțelegere reală a "ceea ce fac copiii online" (Goodstein, 2007, Wolak et al., 2008).

¹ Acest articol este rezultatul proiectului de cercetare *Riscuri și efecte ale utilizării Internetului în rândul copiilor și adolescenților. Perspectiva evoluției spre societatea cunoașterii (knowledge society)* finanțat de Ministerul Educației, grant CNCSIS tip A (nr. 1494/2007); echipa de cercetare coordonată de Prof. Dr. Maria Roth, Universitatea Babeș-Bolyai, Cluj-Napoca.

Prin urmare, fără a mai legitima controlul parental și sfaturile exagerate despre siguranța online, o privire mai îndeaproape și o mai clară înțelegere a experiențelor romantice/sexuale ale adolescenților (legate de Internet) este necesară. Trebuie menționat în primul rând că adolescenții tind să își mențină comunicarea (adesea sincronă) pe Internet în cercul prietenilor și cunoștințelor din viața reală (*peers*), mai degrabă decât să se aventureze în afara acestuia (similar rezultatelor noastre, Barbovschi & Diaconescu, 2008)². Imaginaria legată de pericolele Internetului, populată de "străini" și "prădători sexuali" care "ademenesc" copiii este adesea marcată de suprareprezentări, exagerări, deci contra-productivă. În al doilea rând, adolescenții sunt adesea cei mai competenți din punct de vedere tehnologic, reușind să folosească diferite mijloace de comunicare pentru scopuri variate, deși delimitarea poate să fie adesea neclară (scopuri raționale, instrumentalizate ce se pot suprapune peste experimentare ludică). Deși pericolul nu trebuie minimizat, adolescenții putând cădea victime ale manipulării online, ei înșiși se pot angaja în falsă prezentare a informațiilor personale.

Cu toate acestea, creșterea mare a frecvenței întâlnirilor online-offline - 33% din tinerii din eșantionul nostru raportând cel puțin o astfel de întâlnire, față de numai 7% într-un studiu efectuat acum cinci ani (Wolak et al., 2002)- necesită o privire mai atentă în mecanismul acestei practici.

Clarificarea abordării

După cum putem observa cu ușurință, majoritatea cercetărilor în domeniu s-au axat pe "ceea ce media fac cu copiii" și nu pe "ceea ce fac copiii cu media" sau, după cum semnalează Sonia Livingstone (2003) într-o trecere în revistă a studiilor legate de utilizarea Internetului, majoritatea cercetărilor legate de utilizarea și impactul Internetului ignoră în fapt copiii. Prin urmare se conturează o nevoie din ce în ce mai distinctă de a contextualiza utilizarea Internetului în practici cotidiene, de a privi copiii drept agenți activi, pentru a evita construcția unei imagini a pasivității și vulnerabilității (Livingstone, 2002). În perspectiva lui Livingstone, portretizarea copiilor ca vulnerabili nu face decât să legitimizeze în continuare privirea acestora de putere și autoritatea adulților în regularizarea/controlul vieții copiilor.

Cu toate că înțelegerea poate avansa numai dacă va transcede opoziția futilă între optimiști și pesimiști, între tehnofili și tehnofobi, această categorizare simplă în oportunități și pericole organizează studiul de față până la un moment dat. Totuși, ca opțiune personală, voi încerca să evit retorica panicii morale, dublată de "calitatea morală a discursului inocenței" (Meyer, 2007) și de sacralizarea copilăriei.

Mai mult, devine din ce în ce mai necesar să privim copiii ca agenți competenți (adesea mai competenți decât adulții) în utilizarea diferitelor facilități ale Internetului:

On the contrary, the discourse of innocence is reinforced through calls for adults to 'do more to make the internet safer for children'. Such demands assume that children need adult protection, which is incongruent with claims that children tend to be more skilled at using the Internet than their parents. (Livingstone, 2002, p. 89)

În ceea ce privește utilizarea Internetului, tot mai mult se vehiculează ideea conform căreia discursul inocenței nu protejează de fapt copiii, ci doar re-produce reprezentările de vulnerabilitate. Un concept util în

² Acest pattern poate să nu fie valabil în cazul profiurilor pe rețele sociale, unde tinerii adaugă "prietenii" pentru a-și îmbunătăți statusul online.

explicarea acestui mecanism e cel de "vulnerabilitate structurală" (diferit de vulnerabilitatea fizică sau socială), ce se construiește din relații asimetrice de putere (în special între copii și adulți) și care este perpetuată de discursul inocenței. Nevoia de a analiza comportamentul copiilor/adolescenților dintr-o perspectivă a acțiunii sociale a fost formulată și de Jill E. Korbin (2003), care vorbește despre presiunea crescută de a include și perspectiva copiilor în explicarea condițiilor structurale ale violenței. În opinia mea, această abordare poate fi aplicată și în analiza comportamentului romantic și sexual al adolescenților în relație cu utilizarea mijloacelor de comunicare online.

Încercarea de a conecta cercetarea legată de comportamentul adolescentin și cea legată de dragoste și sexualitate pe Internet se anunță a fi o sarcină complexă. Pe de o parte, avem vocile (încă) dominante care militează pentru siguranță pe Internet (adesea fără nuanțe și cu succese limitate), ca oferă adesea doar imaginea copiilor "ademeniți" în scopuri de natură sexuală de adulți pervertiți, pe de altă parte avem o perspectivă utilitaristă a adulților competenți, raționali, ce utilizează Internetul în scopuri bine definite, inclusiv legate de comportament sexual.

Dinspre cea din urmă, două direcții investigate de Peter și Valkenburg (2007) mi-au atras atenția: ipoteza compensației (cei care caută întâlniri pe Internet pentru a compensa anumite insuccese în întâlnirile față în față, generare de stimă de sine fizică scăzută sau anxietate socială mare) și ipoteza recreației (indivizi permisivi sexual și cei care caută senzații tari, care valorizează pozitiv anonimitatea Internetului).

Cu toate acestea, în cazul adolescenților, condiții specifice cum ar fi presiunea grupului (*peer pressure*) și natura comunicării online pot duce lucrurile într-o direcție diferită: adolescenții populari, cu stimă de sine socială și fizică ridicată, pot fi mai predispuși la angajarea în comportamentul de întâlniri online-offline (din cauza vizibilității crescute în cercul de prieteni, colegi de clasă, colegi de școală, cei timizi vor evita să se expună privirilor, comentariilor și probabilelor ridiculizări. În ce privește ipoteza recreației, chiar dacă adolescenții mai orientați spre căutarea unor senzații tari se pot angaja în căutarea materialelor cu conținut sexual explicit sau a unor parteneri (mai mult sau mai puțin sexuali, mai mult sau mai puțin ocazionali), orice abordare trebuie să țină cont de tendințele ludice specifice vârstei, cum ar fi disimularea deliberată a informației postate pe Internet. Prin urmare, o delimitare clară a "recreației" s-ar putea să nu fie posibilă în absența unei definiții clare ale scopurilor instrumentale legate de mijloacele de comunicare online și Internet în general.

Expunerea dorită și nedorită la materiale cu caracter sexual și expunerea la solicitări sexuale online

Există deja în sfera publicațiilor internaționale un corp semnificativ de lucrări dedicate victimizării sexuale online a tinerilor, ce include expunerea nedorită la materiale cu caracter sexual și la solicitări de natură sexuală (cu explorarea consecințelor negative); dintre acestea, cele ale lui Mitchell et al. (2001) și Ybarra et al. (2007 and 2008) au adus nuanțări importante în explorarea situațiilor și comportamentelor de risc printr-o abordare explicativă integrată a victimizării interpersonale sexuale. Alte studii au analizat în schimb expunerea voluntară la conținut sexual explicit (Peter & Valkenburg, 2006, Wolak et al., 2007) și legătura dintre acest gen de expunere și atitudini favorabile explorărilor sexuale fără atașament (Peter & Valkenburg, 2008).

Lăsând la o parte orice poziție normativă legată de explorarea sexuală și romantică a adolescenților, scopul meu este de a vedea dacă expunerea la materiale și solicitări sexuale nedorite acționează ca un predictor negativ al deciziei de întâlniri online-offline și, de asemenea, de a vedea în schimb dacă expunerea

deliberată la conținut sexual explicit este asociată pozitiv cu decizia de a continua o relație interpersonală inițiată online cu o întâlnire față în față.

Prin urmare, am formulat următoarele ipoteze:

H1. Comportamentul de navigare pentru contacte romantic și conținut sexual pe Internet (atât pornografic, cât și sfaturi legate de viața sexuală) este asociat pozitiv cu decizia de întâlnire On-Off (itemul “ **Ți s-a întâmplat să-ți dai întâlnire și să te întâlnești efectiv cu persoane de pe Internet pe care nu le cunoșteai?**”).

H2. Expunerea la materiale și solicitări nedorite cu caracter sexual este asociată negativ cu decizia de întâlnire On-Off.

Management identitar. Dezvăluire și strategii ale decepției

Cercetările anterioare s-au axat fie pe dezvăluirea informațiilor cu caracter personal ca potențial comportament de risc pentru victimizarea online a tinerilor, fie pe strategiile de disimulare/decepție utilizate cu preponderență de adulți pentru scopuri instrumentale (asigurarea unei întâlniri romantice față în față). Cu toate acestea, ținând cont de prezumția de agenți competenți acordată adolescenților, e cazul să reunim cele două direcții tematice.

Putem afirma că deși majoritatea se angajează în grade variate de dezvăluire online a informațiilor personale reale (o formă frecventă fiind dezvăluirea în profilul personal pe rețele sociale gen Hi5), o serie de adolescenți aleg să prezinte deliberat în mod eronat informații personale (legate de vârstă, sex, aspect fizic sau școala frecventată). În timp ce avocații siguranței sugerează ca tinerii să se abțină de la postarea/divulgarea informațiilor cu caracter personal, Ybarra et al. (2007) afirmă că angajarea în discuții cu persoane cunoscute doar online (“străinii”) reprezintă comportament de risc, mai mult decât publicarea informațiilor personale.

Îngrijorările legate de publicarea informațiilor conduc la adoptarea unor comportamente de auto-protecție (Moscardelli & Divine, 2007), dar natura ludică a comunicării online a tinerilor pot să îi ducă într-o cu totul altă direcție. Unul din instrumentele teoretice utile în investigarea comportamentului de *dating* poate fi teoria filtrării (Davis et al., 2006a; Couch & Liamputtong, 2008) în selectarea posibililor parteneri romantici/sexuali. De exemplu, tinerii utilizează strategii de decepție (fie pentru joacă, fie pentru management identitar) pentru a menține controlul asupra interacțiunilor online.

Cu alte cuvinte, adolescenții prezintă eronat sau pur și simplu mint în legătură cu o serie de informații (Knox et al., 2001) pentru că li se pare amuzant; itemii incluși în chestionarul nostru sunt legați de vârstă, sex, școala frecventată, ocupație, aspect fizic și un item legat de prezentare eronată generală.

Cercetările anterioare despre decepție în auto-prezentarea în profiluri de *online-dating* sugerează că cei care mint manipulează strategic cantitatea de informații exacte și false/inexacte în funcție de constrângerile definite și expectanțele romantice (Toma, Hancock & Ellison, 2008), tinzând spre un grad mai mare de onestitate dacă asociază o importanță crescută unor scopuri relaționale pe termen lung (Gibbs et al, 2006). Totuși, în cazul adolescenților, strategiile de decepție au o mai mare șansă să pornească din comportament ludic, mai degrabă decât să servească unor scopuri bine definite (găsirea unui partener romantic, ca indicator al “succesului” întâlnirilor).

Cu toate acestea, experimentele identitare pe Internet pot aduce o sumă de beneficii. Valkenburg and Peter (2008) menționează că adolescenții care se angajează în astfel de experimente comunică mai des cu persoane de vârste diferite și background cultural diferit.

În consecință, am formulat următoarea ipoteză pentru managementul identitar:

H3. Comportamentul de protecție identitară (nedezvăluire și disimulare) este asociat negativ cu decizia de întâlnire On-Off.

Utilizarea rețelelor sociale și a profilurilor online

Unul din instrumentele tehnologiei multimodale (Ledbetter, 2008) pe care adolescenții le utilizează pentru autoprezentarea în fața grupului de egali (*peer group*) și a potențialilor parteneri este profilul personal pe rețelele sociale (cea mai utilizată la noi fiind rețeaua Hi5), rețele care au dobândit recent o importanță crescută în rândul tehnologiilor de comunicare folosite de populația tânără a României.

Conform unor date recente ale centrului Pew Internet & American Life Project (Lenhart & Madden, 2007), 55% dintre adolescenții din Statele Unite au un profil online, în comparație cu 70% dintre tinerii din eșantionul nostru. Profilul online, ca spațiu deținut și controlat individual (Hodkinson & Lincoln, 2008), servește adesea ca potențial profil de *dating* prin modalitățile de auto-prezentare oferite (posibilitatea de a afișa o serie de informații, inclusiv gusturi muzicale, starea relației romantice sau poze), dar și prin modalitățile de comunicare integrate ("peretele de comentarii" - *the wall*- comentariile vizibile la profil sau poze, posibilitatea de mesaje private gen e-mail, vizibilitatea rețelei de prieteni):

The creation and editing of personal profiles, how online daters balance accuracy with self-promotions and desirability, and how they establish their credibility online are important components of self-presentation. (Couch & Liamputtong, 2008, p. 270)

Îngrijorările recente legate de riscurile creării și utilizării profilurilor pe rețelele sociale, în relație cu identitatea adolescenților ca afișare versus identitatea ca și conectare – "identity as display or identity as connection", (Livingstone, 2008)- au dus la investigarea unor forme de victimizare sexuală specifice acestor *site*-uri. Smith (2007) semnalează că adolescenții cu profil pe o rețea socială sau care postează pe Internet poze personale au o mai mare probabilitate de a fi contactați online de către străini. Ybarra și Mitchell (2008) prezintă rezultatele anchetei *Growing Up With Media* (eșantion de 1588 de subiecți), în care 15% din adolescenți au raportat cel puțin o solicitare sexuală nedorită online în anul în curs, iar 4% au raportat un incident de acest gen pe o rețea socială (rezultate similare cu ale noastre). Dintre cei care au raportat solicitări nedorite, cei mai mulți au semnalat solicitări prin mesageria instant (43%) și camere de chat (32%). În ciuda reacțiilor alarmante, unii cercetători au încercat să arate că restricționarea accesului adolescenților la rețelele sociale poate împiedica anumite beneficii educaționale și psihosociale (Tynes, 2007). Alții (Rosen, 2006) au descoperit alte beneficii ale utilizării rețelelor: mai multă susținere/ajutor din partea prietenilor, o comunicare mai onestă (care se pliază și pe asumptiile mele), mai puțină timiditate atât online, cât și offline.

Datorită utilizării extensive a mesageriei instant de către adolescenții români, am presupus o conexiune similară cu patternul întâlnirilor On-Off, prin urmare am inclus în analiză ambele mijloace de comunicare și socializare online, precum și folosirea camerei web:

H4. Utilizarea instrumentelor de comunicare și socializare (mesagerie instant, rețele sociale, webcam) este asociată pozitiv cu decizia de întâlnire On-Off.

Reducerea riscurilor de decepție. Optimizarea selecției.

Conform Toma et al. (2008), doi factori sunt cruciali pentru configurarea patternurilor de întâlniri (dating), anume caracteristicile comunicării online și legătura dintre Sinele online și Sinele offline. În cazul adolescenților, cea mai mare parte a comunicării este sincronă (90% utilizând extensiv mesagerie instant), în timp ce comunicarea asincronă este adesea doar adiacentă autoprezentării și interacțiunii în rețelele sociale (comentarii reciproce la profiluri, poze, statusuri etc.).

Natura dinamică a acestui tip de comunicare reduce orice autoprezentare mai elaborată la profilul personal pe rețeaua socială, menținând în același timp indicii și scenarii de comportament reduse, sărăcăcioase în cazul comunicării instant. Pentru adolescenți, relația dintre sinele online și sinele offline este una particulară. Ca membri ai anumitor grupuri de prieteni online și offline, vizibilitatea (și posibila responsabilizare- "*accountability*") restrânge posibilitățile de disimulare, cel puțin în rândul prietenilor (și a prietenilor acestora). Mai mult, adolescenții utilizează o serie de strategii pentru optimizarea selecției romantice și reducerea incertitudinii (prin recomandări, de exemplu prieteni sau colegi care "garantează" că cealaltă persoană e de încredere). În ce privește ocaziile de decepționare, elementele de siguranță – *warranting elements*- (Walther & Parks, 2002) ce asigură coerența între imaginea/sinele real și imaginea/sinele prezentat, pot reduce situațiile riscante (fotografiile pe profiluri de rețea și recomandările pot să funcționeze în acest scop).

Monitorizarea parentală

Transferarea relației din zona relativ sigură "de joacă" online în teritoriul nesigur de afară, din "viața reală", cere un anumit grad de independență și autonomie. Într-un studiu legat de sentimente de insecuritate și teama de infracțiuni (engl. *Crime*) în rândul adolescenților, Saskia de Groof (2008) remarcă asocierea pozitivă dintre nivelurile de supraveghere parentală (aici, monitorizare) și nivelul fricii experimentare de copii. Adolescenții din studiul nostru ne semnalează niveluri foarte scăzute de monitorizare parentală - atât online, cât și offline - atât generală, cât și legată de utilizarea rețelelor sociale. Deși nu am adresat întrebări mai amănunțite legate de relația copiilor cu părinții lor sau legate de stiluri parentale, ce ar fi oferit o perspectivă mai amplă asupra dinamicii relației și motivațiilor de monitorizare, am presupus că o monitorizare extensivă este negativ asociată cu decizia de a întâlni pe cineva offline:

H5: Natura și extensia monitorizării parentale, atât online, cât și offline, influențează într-o manieră negativă decizia de întâlnire On-Off.

Alți factori

În conformitate cu cercetările anterioare, am presupus că singurătatea și anxietatea socială sunt corelate (Gross et al., 2002; Valkenburg & Peter, 2008) și că ambele influențează negativ decizia de întâlnire On-Off. Deși singurătatea auto-raportată și o serie de itemi legați de anxietatea socială ar putea să prezică mai puțin decât o scală elaborată comportamentul investigat, am inclus un item ca variabilă independentă ("Mă simt adesea singur", măsurat pe o scală dihotomică); am adăugat un item legat de sociabilitate și Internet: "De când folosesc Internetul mai mulți prieteni", măsurat pe scală dihotomică. În plus, am

construit o variabilă pe care am denumit-o Dimensiunea de Auto-Descriere Pozitivă (PSSD). Am cerut subiecților noștri să își auto-evalueze o serie de competențe și abilități în comparație cu cineva de același sex și aceeași vârstă, pe o scală Likert variind de la 1 (mult mai puțin) la 5 (mult mai mult). Unii itemi (cei cu conotații pozitive) au arătat corelații interne mai puternice (analiza interitem – coeficientul Alpha .743), cei 5 selectați fiind:

Cât crezi că te caracterizează expresia....(în comparație cu o persoană de același sex și aceeași vârstă)?

1. “abilități de conducere”
2. “leg ușor prietenii”
3. “deschis la nou”
4. “popular în rândul sexului opus”
5. “încrezător în forțele proprii”

H6. Cantitatea de timp petrecut online e corelată pozitiv cu decizia de întâlnire On-Off.

H7. Auto-descrierea pozitivă este asociată pozitiv cu decizia de întâlnire On-Off.

Metoda

1806 chestionare auto-administrate au fost colectate din 101 clase de gimnaziu și liceu din Cluj-Napoca, în noiembrie 2007. Aprobarea pentru anchetă a fost obținută de la inspectoratul școlar și de la directorii fiecărei școli incluse în eșantion. Părinții au fost informați prin diriginți, iar acordul copiilor a fost și el cerut în acest scop.

Deși chestionarul a încercat să identifice o varietate de activități și comportamente, online și offline, câțiva itemi sunt conectați direct sau indirect cu tema propusă aici.

Tabel 1. Caracteristici descriptive ale eșantionului

Caracteristică	Categorie	Frecvență	%
Sex	Masculin	768	42.3
	Feminin	1038	57.7
	Total	1806	100.0
Vârstă (ani)	10	1	.1
	11	1	.1
	12	29	1.7
	13	232	13.2
	14	289	16.4
	15	291	16.6
	16	331	18.8
	17	321	18.3
	18	247	14.1
	19	14	.8
	20	1	.1
		Total	1757

Ani de utilizare a Internetului	0	108	6.7
	1	294	18.2
	2	412	25.5
	3	322	20.0
	4	221	13.7
	5	100	6.2
	6	58	3.6
	7	43	2.7
	8	23	1.4
	9	12	.7
	+	Total 1613 (cu extreme)	100.0 (cu extreme)
Utilizare e-mail	Da	1161	65.9
	Nu	601	34.1
	Total	1762	100.0
Utilizare IM	Da	1585	90.3
	Nu	171	9.7
	Total	1756	100.0
Utilizare SNS	Da	1229	69.5
	Nu	410	23.2
	Nu știu ce este	129	7.3
	Total	1768	100.0
S-a întâlnit față în față cu o persoană întâlnită online	Da	554	33.0
	Nu	1126	67.0
	Total	1680	100.0
Număr persoane întâlnite Online și apoi Offline	0	1309	72.5
	Între 1-5	386	21.4
	Între 6-10	60	3.3
	Peste 10	51	2.8
	Total	1806	100.0
Total		Total 1806	100.0

Sursa: Adolescenți și Internet in Cluj, 2007. Grant CNCIS 2007-2008, director Prof. Dr. Maria Roth.

În medie, tinerii din studiul nostrum utilizează Internetul timp de 2.96 ore într-o zi de școală (Std.=1.929) și 5.19 ore într-o zi de weekend (Std.=3.575). Cei mai mulți dintre ei utilizează Internetul de 2.88 ani (Std. =2.123). Aproape jumătate utilizează un web-cam când vorbesc pe *messenger*, băieții fiind mai puțini selective decât fetele (fetele utilizează webcam-ul ceva mai mult, dar doar cu câțiva prieteni, în timp ce băieții cu oricine din listă, diferența fiind semnificativă, $r=.143$, $P<.001$). Din cauza temei alese, am decis să includ în analiză doar adolescenții de la 13 ani în sus.

Rezultate

a) Utilizarea Internetului, e-mail-ului și a mesageriei instant pentru căutarea activă a informației sexuale și a partenerilor romantici

Câțiva itemi legați de căutarea activă a unor potențiali parteneri pentru întâlniri, prin navigare pe Internet, e-mail, IM, precum și frecvența căutării informațiilor sexuale (atât pornografie, cât și sfaturi legate de viața sexuală) au fost incluși în analiză. Coeficienții de corelație Pearson au fost moderați dar semnificativi pentru nivelul $p < .001$. Un alt aspect interesant a fost corelația puternică *per medium* (de exemplu tipuri de activități prin e-mail, itemii 4-6 fiind puternic corelați, la fel ca itemii de activități prin IM, itemii 7-9) și corelațiile medii-scăzute între diferitele mijloace de comunicare.

Cât de des navigezi pe Internet...

1. ...pentru a găsi materiale cu conținut pornografic? (S1)
2. ...pentru a găsi persoane cu care să îți dai întâlnire (site-uri ca NoiDoi, Sentimente etc.)? (S2)
3. ...pentru a găsi sfaturi privind viața sexuală? (S3)

Cât de des folosești e-mailul ca să...

4. ...vorbești cu alte persoane aflate în Cluj pe care le-ai întâlnit pe Internet (și cu care te-ai întâlnit față în față)? (S4)
5. ...vorbești cu persoane aflate în Cluj pe care le-ai întâlnit pe Internet și pe care ai vrea să le întâlnești și față în față? (S5)
6. ...comunici cu persoane din România pe care le-ai întâlnit pe Internet (dar cu care NU te-ai întâlnit față în față)? (S6)

Cât de des faci următoarele pe messenger?

7. Stau de vorbă cu persoane aflate în Cluj pe care le-am întâlnit pe Internet (și cu care m-am întâlnit față-în-față). (S7)
8. Stau de vorbă cu persoane aflate în Cluj pe care le-am întâlnit pe Internet (dar cu care NU m-am întâlnit față-în-față). (S8)
9. Stabilesc întâlniri directe cu persoane pe care le-am întâlnit pe Internet. (S9)

Analiza de fidelitate a fost făcută pentru cei nouă itemi. Un item care avea corelația interitem cea mai mică cu ceilalți (S1) a fost exclus; după excludere, coeficientul Alpha a fost .807. Itemul cu cele mai mari corelații a fost stabilirea de întâlniri directe cu persoane cunoscute pe Internet.

Itemii cu diferențe semnificative pentru băieți și fete au fost S1 și S2 (băieții mai mult decât fetele, $r = .435$ și $.192$, $p < .001$). Cel mai important item -S9, care face translația de la căutare activă la întâlniri efective, a prezentat de asemenea diferențe semnificative între băieți și fete, băieții prezentând acest comportament ceva mai mult decât fetele ($r = .191$, $P < .001$).

b) Monitorizare parentală: offline, online și legată de rețele sociale

Activitatea adolescenților este monitorizată slab de către părinți, 58.6% dintre ei declarând că nu au nici un fel de limitări sau restricții legate de utilizarea calculatorului sau a Internetului (N=1806).

Cea mai frecventă formă de control parental e cea legată de timpul petrecut de copii în fața calculatorului (raportat de 29.7% dintre băieți și 33% dintre fete). Totuși, nu se înregistrează diferențe de gen semnificative pentru cei trei itemi de monitorizare online.

Tabel 2. Mi se impun reguli sau restricții în ce privește timpul pe care îl petrec pe Internet. (Online Monitoring 1)

			Mi se impun restricții în ce privește timpul pe care îl petrec pe Internet		
			fals	adevarat	Total
Sexul	feminin	Frecvență	680	335	1015
		%	67.0%	33.0%	100.0%
	masculin	Frecvență	523	221	744
		%	70.3%	29.7%	100.0%
	Total	Frecvență	1203	556	1759
		%	68.4%	31.6%	100.0%

Tabel 3. Mi se impun restricții în ce privește conținutul paginilor pe care le deschid (Online Monitoring 2)

			Mi se impun restricții în ce privește conținutul paginilor pe care le deschid		
			fals	adevarat	Total
Sexul	feminin	Frecvență	943	72	1015
		%	92.9%	7.1%	100.0%
	masculin	Frecvență	669	76	745
		%	89.8%	10.2%	100.0%
	Total	Frecvență	1612	148	1760
		%	91.6%	8.4%	100.0%

Tabel 4. Mi se impun restricții în ce privește persoanele cu care vorbesc pe Internet (Online monitoring 3)

			Mi se impun restricții în ce privește persoanele cu care vorbesc pe Internet		
			fals	adevarat	Total
Sexul	feminin	Count	941	74	1015
		% within Sexul	92.7%	7.3%	100.0%
	masculin	Count	703	42	745
		% within Sexul	94.4%	5.6%	100.0%
	Total	Count	1644	116	1760
		% within Sexul	93.4%	6.6%	100.0%

N=1760

Dintre părinți, 43% au restricționat într-un fel sau altul, accesul copiilor lor la Internet. Am inclus în plus doi itemi de monitorizare parentală offline, anume: "Părinții (tutorii) mei știu întotdeauna unde mă aflu când nu sunt acasă sau la școală." -OffM1 și "Părinții (tutorii) mei știu întotdeauna cu cine îmi petrec timpul

când nu sunt acasă sau la școală.”-OffM2 ($r=.447$, $p<0.001$). 30%, respectiv 40% dintre copii au dat răspunsuri negative.

Diferențe semnificative între băieți și fete au apărut și pentru acești itemi, fetele raportând mai multă monitorizare generală pentru ambii itemi (deși valoarea coeficienților e mică, aceștia sunt semnificativi la nivelul ($r=.145$ pentru primul item și $.200$ pentru al doilea). Am efectuat un test T de independență pentru cei doi itemi, care a confirmat diferențele de gen în monitorizare ($t= -5.934$ pentru OffM1 și -8.287 pentru OffM2, $p<.001$).

În ce privește accesarea rețelelor sociale de către copii, 82.5% dintre părinți știu despre această activitate (conform răspunsurilor copiilor), dar marea majoritate (94.7%) nu sunt interesați deloc de ce fac copii pe aceste site-uri. Similar, 93% dintre părinți nu se interesează de persoanele pe care copiii le adaugă în lista lor de prieteni (fetele raportând totuși o mai mare monitorizare, deși coeficienții sunt mici, $r=.133$). Nu s-au înregistrat diferențe de gen pentru itemul “persoane pe care le adaug ca prieteni”. De asemenea, nu s-au înregistrat diferențe între copiii care utilizează rețelele sociale și cei care nu le utilizează pentru itemii de monitorizare generală online (OnM 1 to 3).

Tabel 5. Părinții mei se interesează de modul în care folosesc rețeaua socială (SNS-M1)

			Părinții mei se interesează de modul în care folosesc rețeaua socială		
			da	nu	Total
Sex	feminin	Frecvență	50	667	717
		% din Sex	7.0%	93.0%	100.0%
		% dinTotal	4.3%	56.7%	61.0%
	masculin	Frecvență	12	447	459
		% din Sex	2.6%	97.4%	100.0%
		% dinTotal	1.0%	38.0%	39.0%
Total	Frecvență	62	1114	1176	
	% din Sex	5.3%	94.7%	100.0%	
	% dinTotal	5.3%	94.7%	100.0%	

Tabel 6. Părinții mei se interesează de persoanele pe care le adaug ca prieteni (SNS-M2)

			Părinții mei se interesează de persoanele pe care le adaug ca prieteni		
			da	nu	Total
Sex	feminin	Frecvență	62	684	746
		% din Sex	8.3%	91.7%	100.0%
		% dinTotal	5.1%	56.2%	61.3%
	masculin	Frecvență	23	448	471
		% din Sex	4.9%	95.1%	100.0%
		% dinTotal	1.9%	36.8%	38.7%
Total	Frecvență	85	1132	1217	
	% din Sex	7.0%	93.0%	100.0%	
	% dinTotal	7.0%	93.0%	100.0%	

$N=1217$

Caracteristicile monitorizării parentale pot fi sumarizate astfel: descrește cu vârsta, nu diferă major pentru băieți și fete în funcție de timpul petrecut online, conținut accesat sau persoane cu care copiii vorbesc. Totuși, monitorizarea parentală offline este prezentă mai mult în cazul fetelor.

Nu s-au detectat corelații semnificative între itemii de monitorizare parentală online (generală și legați de rețele sociale) și offline. Doar corelații pozitive slabe s-au stabilit între monitorizarea parentală online generală și cea legată de rețele sociale.

Nu s-a înregistrat vreo atenție specială din partea părinților pentru copiii care utilizează rețelele sociale, față de cei care nu le utilizează. Marea majoritate a copiilor ce utilizează rețelele (92%) declară că părinții lor nu se interesează nici de felul în care le folosesc, nici de persoanele pe care le adaugă în lista de prieteni.

Totuși, itemii de monitorizare/mediere parentală au fost incluși în modelul de regresie în cazul fetelor, deși valoarea predictivă a fost destul de mică și în acest caz.

c) Expunerea nedorită online la materiale și solicitări cu caracter sexual

Unele cele mai pregnante îngrijorări legate de siguranța pe Internet e legată de prădătorii sexuali ("*sexual predators*") care "*seduc*" copiii prin forme diverse de comunicare mediată de calculator (CMC) pentru a-i atrage în întâlniri offline. Alte preocupări s-au focusat pe expunerea copiilor la conținut neadecvat; potrivit unor studii recente, adolescenții mai mici (13-14 ani) și cei care nu au discutat despre siguranță pe Internet cu părinții lor par a fi mai expuși la conținut sexual explicit online (Fleming et al., 2006).

60% din eșantionul nostru declară că au deschis cel puțin o dată o pagină de Internet cu imagini pornografice, iar 35.5% din ei se declară indiferenți/neafecțați. 31% au spus cuiva, de obicei un coleg, prieten sau frate/soră. Dintre cei care nu au spus nimănui, cel mai frecvent motiv este minimizarea importanței incidentului.

2.5% (n=30) susțin că au primit solicitări de natură sexuală pe o rețea metropolitană (de cartier), jumătate din ei au spus cuiva, cel mai adesea un prieten. Cei care nu au spus au minimizat de asemenea importanța faptului.

5% (n=74) spun că au fost expuși la solicitări de natură sexuală pe o rețea socială. 72% (n=46) au spus cuiva, de obicei prieten sau frate. Cei care nu au spus, au minimizat și ei importanța incidentului. Rezultatele noastre sunt similare cu cele din studii anterioare legate de pericolele Internetului (e.g. Finkelhor, Mitchell & Wolak, 2000- Unul din 5 tineri au primit avansuri sau solicitări sexuale în anul curent, date din Youth Internet Safety Survey).

Totuși, incidentele neplăcute nu au avut valoare predictivă pentru dinamica întâlnirilor On-Off. Doar itemul "*expunerea nedorită la materiale cu caracter pornografic*" a fost inclus în modelul de regresie. Deși rezultatele noastre confirmă percepțiile nerealiste despre natura benignă a acestor experiențe, trebuie să luăm în calcul și tendințele naturale de explorare activă a relațiilor romantice și a sexualității pe continuumul online-offline.

d) Managementul identitar (dezvăluire și disimulare)

Conform răspunsurilor adolescenților, 36.4% dintre ei și-au postat adresa de e-mail pe un website, forum sau blog, făcând-o astfel vizibilă tuturor (din N=1284). Doar 20% au profiluri restricționate pe rețeaua socială (din N=1276). Am inclus câțiva itemi de management identitar (dezvăluire, dar și disimulare, tot din perspectiva acțiunii sociale).

Tabel 6. Dezvăluirea informațiilor personale în profilurile de rețelele sociale

Caracteristică	Categorii	Frecvență	%
<i>...în profilul meu</i>			
mi-am trecut numărul de telefon	Da	57	4.6
	Nu	1177	95.4
	Total	1234	100.0
mi-am trecut adresa de acasă	Da	72	5.8
	Nu	1161	94.2
	Total	1233	100.0
<i>Am trecut numele orașului (exclus)</i>	<i>Da</i>	<i>902</i>	<i>72.3</i>
	<i>Nu</i>	<i>346</i>	<i>27.7</i>
	<i>Total</i>	<i>1233</i>	<i>100.0</i>
mi-am trecut adresa de e-mail address	Da	333	26.7
	Nu	913	73.3
	Total	1246	100.0
mi-am trecut numele complet	Da	266	21.4
	Nu	978	78.6
	Total	1244	100.0
Total		1246	100.0

Sursa: Adolescenți și Internet in Cluj, 2007. Grant CNCIS 2007-2008, director Prof. Dr. Maria Roth.

Unul dintre itemi avea cea mai mică corelație interitem cu ceilalți conform analizei de reliabilitate (postarea denumirii orașului de reședință), explicația fiind că aceste site-uri oferă din start vizibilitatea locației și favorizează crearea de rețele geografice.

O a doua dimensiune a managementului identitar ce poate fi clasată în rândul comportamentului agentiv este disimularea online și jocul identitar. Pentru cei 6 itemi de disimulare (fără cei legați de disimularea în fața părinților), analiza de relaibilitate a arătat corelații moderate, cu un coeficient Cronbach's Alpha de .745.

Tabel 6. Disimularea informației personale online

Caracteristică	Categorii	Frecvență	%
<i>...cel puțin o dată pe Internet</i>			
Am spus că am altă vârstă decât cea reală*	Yes	844	49.2
	No	871	50.8
	Total	1715	100.0
M-am prezentat ca fiind de sex opus	Yes	254	14.8
	No	1459	85.2
	Total	1713	100.0
Am spus că mă ocup cu altceva (decât în mod real)	Yes	308	18.0
	No	1404	82.0
	Total	1712	100.0
Am spus că sunt de la altă școală/liceu	Yes	402	23.5
	No	1308	76.5
	Total	1710	100.0
Am spus că arăt altfel decât în realitate	Yes	260	15.2
	No	1452	84.8
	Total	1712	100.0
Am încercat să îi fac pe alții să creadă că sunt altfel decât sunt în viața de zi cu zi	Yes	324	18.9
	No	1389	81.1
	Total	1713	100.0
Total		1726	100.0

Sursa: Adolescenți și Internet in Cluj, 2007. Grant CNCIS 2007-2008, director Prof. Dr. Maria Roth.

*We avoided formulations in terms of "lying", in order to eliminate social desirability effects

e) Alți factori

Am cerut respondenților să își evalueze o serie de competențe și abilități sociale în comparație cu alte persoane de aceeași sex și aceeași vârstă, pe o scală Likert în 5 trepte, variind de la 1 (mult mai puțin) la 5 (mult mai mult). Pentru cei 5 itemi menționați, coeficientul Alpha a fost de .743) sugerând gruparea acestora într-o dimensiune pe care am numit-o Dimensiunea Auto-Descrierii Pozitive (PSDD). Cei 5 itemi au fost:

Cât crezi că te caracterizează expresia....(în comparație cu o persoană de același sex și aceeași vârstă)?

1. "abilități de conducere"
2. "leg ușor prietenii"
3. "deschis la nou"
4. "popular în rândul sexului opus"
5. "încrezător în forțele proprii"

Există o asociere pozitivă între dimensiunea PSDD și decizia de întâlnire On-Off, deși destul de slabă ($r = .180$, $p < .001$). Nu am găsit nici o relație cu singurătatea raportată, nici pentru băieți, nici pentru fete. Un alt item legat de sociabilitate, de data aceasta direct legat de Internet, a fost itemul " De când folosesc Internetul, am mai mulți prieteni" (scală dihotomică).

Am inclus o variabilă de control, numărul de întâlniri de acest gen, am distins trei grupe (de la 1 la 10 persoane, de la 10 la 20 și peste 20). Corelația a fost $.156$ ($p < .001$) după excluderea răspunsurilor subversive (tineri care declară că s-au întâlnit cu 100 de persoane și peste). O presupunere ne hazardată ar fi că numărul de întâlniri offline nu este neapărat determinat de PSDD, dar că aceasta din urmă influențează în primul rând decizia de a întâlni pe cineva cunoscut pe Internet.

Alți itemi incluși în analiză au fost afirmațiile legate de posibilele gratificații obținute în urma inițierii unor interacțiuni de natură romantică pe Internet:

1. "Ai deschis calea unor relații intime, fără pericol".
2. "Ai găsit satisfacții pe plan intim, fără pericol".

Analiza

a) Trecerea de la interacțiuni online la întâlniri offline – predictorii pentru comportamentul băieților

Caracteristică	Corelație	Semnificație
Navigare pe site-uri de întâlniri	.239	.01
Navigare pentru sfaturi legate de viața sexuală	.263	.01
Navigare pentru materiale pornografice	-	
<i>Item de control:</i> expunere nedorită la materiale pornografice	.153	.01
Ore petrecute pe Internet într-o zi de școală	.246	.01
Ore petrecute pe Internet într-o zi de weekend	.210	.01
Ani de utilizare calculator/Internet	-	NS
Incidente neplăcute online (inclusiv solicitări sexuale)	-	NS
"Ai deschis calea unor relații intime, fără pericol"	.255	.01
"Ai găsit satisfacții pe plan intim, fără pericol"	.156	.01
Monitorizare parentală offline (2 itemi)	-	NS
Monitorizare generală online (3 itemi)	-	NS
Monitorizare SNS (3 itemi)	-	NS
Utilizare e-mail	.117	.06
Utilizare SNS	.193	.01
Utilizare e-mail pentru a vorbi cu persoane din Cluj pe care le-a întâlnit online dar și offline	.249	.01
Utilizare e-mail pentru a vorbi cu persoane din Cluj pe care le-a întâlnit online și vrea să le întâlnească offline	.257	.01
Utilizare e-mail pentru a vorbi cu persoane din Romania întâlnite online (dar nu offline)	.209	.01

Utilizare e-mail pentru a stabili întâlniri directe cu persoane de pe Internet	.218	.01
Profil de rețea restricționat	-.135	.01
A face publică adresa de e-mail pe un site	.159	.01
Includerea numelui întreg în profil	.127	.01
Utilizare IM pentru a vorbi cu persoane din Cluj (întâlnite online dar și față în față)	.315	.01
Utilizare IM pentru a vorbi cu persoane din Cluj (întâlnite online dar nu față în față)	.342	.01
Utilizare IM pentru a stabili întâlniri directe cu persoane de pe Internet	.391	.01
Utilizare webcam	.207	.01
“De când folosesc Internetul am mai mulți prieteni”	.204	.01
Număr de persoane cu care vorbesc pe Internet	.240	.01
PSDD	.244	.01
Disimulare aspect fizic	.114	.01
Disimulare sine general	.109	.01
Total		758

În continuare am presupus că dincolo de stresul unei prime întâlniri de acest gen, pentru unii dintre băieți, la un moment dat poate să apară și tendințe de disimulare, chiar și din dorința de pur amuzament. Am inclus, după excluderea cazurilor de răspunsuri subversive (exagerate), numărul declarat al acestor întâlniri, care a arătat corelații pozitive cu disimularea în legătură cu aspectul fizic ($r=.141$, $p<.001$) și cu prezentarea ca fiind de sex opus ($r=.161$, $p<.001$)

Factorii de mai sus au fost incluși într-un model de regresie multiliniară, acesta explicând în proporție de 31% comportamentul băieților de întâlniri Online-Offline (Adjusted $R^2= 0.313$).

b) Trecerea de la interacțiuni online la întâlniri offline – predictorii pentru comportamentul fetelor

Caracteristică	Corelație	Semnificație
Navigare pe site-uri de întâlniri	.103	.01
Navigare pentru sfaturi legate de viața sexuală	.129	.01
Navigare pentru materiale pornografice	-	NS
<i>Item de control: expunere nedorită la materiale pornografice</i>	.147	.01
Ore petrecute pe Internet într-o zi de școală	.185	.01
Ore petrecute pe Internet într-o zi de weekend	.170	.01
Ani de utilizare calculator/Internet	-	NS
Incidente neplăcute online (inclusiv solicitări sexuale)	-	NS

OnMon1- restricții legate de timpul petrecut pe Internet	.135	.01
OffMon1- "Părinții știu unde sunt tot timpul"	-.130	.01
OffMon2- "Părinții știu cu cine îmi petrec timpul" (când nu sunt acasă sau la școală)	-.111	.01
Monitorizare SNS (3 itemi)	-	NS
Utilizare e-mail	.100	.01
Utilizare SNS	.241	.01
Utilizare e-mail pentru a vorbi cu persoane din Cluj pe care le-a întâlnit online dar și offline	.101	.01
Utilizare e-mail pentru a vorbi cu persoane din Cluj pe care le-a întâlnit online și vrea să le întâlnească offline	.101	.01
Utilizare e-mail pentru a vorbi cu persoane din Romania întâlnite online (dar nu offline)	.200	.01
Utilizare e-mail pentru a stabili întâlniri directe cu persoane de pe Internet	-	NS
Profil de rețea restricționat	-.167	.01
Includerea numelui întreg în profil	-.131	.01
Utilizare IM	.150	.01
Utilizare IM pentru a vorbi cu persoane din Cluj (întâlnite online dar și față în față)	.324	.01
Utilizare IM pentru a vorbi cu persoane din Cluj (întâlnite online dar nu față în față)	.350	.01
Utilizare IM pentru a stabili întâlniri directe cu persoane de pe Internet	.305	.01
Utilizare webcam	.195	.01
"De când folosesc Internetul am mai mulți prieteni"	.069	.05
"Ai deschis calea unor relații intime, fără pericol"	.214	.01
"Ai găsit satisfacții pe plan intim, fără pericol"	.098	.01
Număr de persoane cu care vorbesc pe Internet	.146	.01
Număr de prieteni cu care vorbesc pe Internet	.154	.01
PSDD	.183	.01
Disimulare vârstă	.166	.01
Disimulare școală	.097	.01
Disimulare sex	.089	.01
Singurătate	.073	.05
Total		1017

Am corelat și numărul de persoane întâlnite în acest fel cu numărul de prieteni cu care vorbesc online (indiferent dacă s-au cunoscut offline sau nu)- $r=.236$, $p<.01$), precum și cu afirmațiile "Ai găsit relații intime, fără pericol" ($r=.195$, $p<.01$), respectiv "Ai găsit satisfacții pe plan intim, fără pericol" ($r=.104$, $p<.01$).

Factorii de mai sus au fost incluși într-un model de regresie multiliniară, acesta explicând în proporție de 20% comportamentul fetelor de întâlniri Online-Offline (Adjusted $R^2 = 0.208$).

Discuție

O serie de itemi au fost puși în relație cu comportamentul tinerilor de întâlniri online-offline, anume interacțiuni online ce pot fi descrise ca având un caracter "romantic" (deși denotația practicii în sine poate fi extinsă dincolo de un idealism al platonicității) și transferate offline la un anumit moment. Cu toate că relațiile cauzale trebuie interpretate adesea cu o doză de scepticism și nesiguranță, câteva asocieri interesante merită discutate în acest context.

Am investigat în primul rând comportamentul de navigare pe Internet și legătura cu practica de întâlnire On-Off. În mod surprinzător, atât pentru băieți, cât și pentru fete, căutarea activă a materialelor cu caracter sexual nu influențează variabila dependentă. În schimb, căutarea de sfaturi cu privire la viața sexuală și navigarea pe site-uri de întâlniri manifestă o relație pozitivă. Căutarea activă de materiale cu conținut sexual nu are semnificație în modelul de analiză, în schimb expunerea nedorită arată o asociere pozitivă. La fel, expunerea nedorită la solicitări cu caracter sexual online nu pare să influențeze în nici o direcție comportamentul investigat. Putem presupune că există încă o reticență a adolescenților în declararea unor practici indezirabile social. În același timp, lipsa de influență a solicitărilor sexuale în model (corelată cu minimizarea importanței acestor incidente), poate reprezenta un semnal de alarmă ce indică modificarea percepției adolescenților legată de sexualitate (instrumentalizarea relației sexuale, explorare sexuală fără afecțiune/relație - *uncommitted* – fenomen remarcat de Peter & Valkenburg, 2008). Însăși frecvența mare a practicii de întâlniri On-Off (33%) poate indica o transformare în acest sens.

H1. Comportamentul de navigare pentru contacte romantic și conținut sexual pe Internet (atât pornografic, cât și sfaturi legate de viața sexuală) este asociat pozitiv cu decizia de întâlnire On-Off (itemul " Ți s-a întâmplat să-ți dai întâlnire ȘI să te întâlnești efectiv cu persoane de pe Internet pe care nu le cunoșteai?"). Parțial confirmată pentru băieți și fete (căutarea activă de materiale pornografice nu este corelată).

H2. Expunerea la materiale și solicitări nedorite cu caracter sexual este asociată negativ cu decizia de întâlnire On-Off. Neconfirmată în cazul solicitărilor- nu există asociere. Infirmată pentru expunerea nedorită la materiale cu conținut sexual – legătură pozitivă atât în cazul fetelor, cât și al băieților.

Adolescenții care caută posibili parteneri nu se ascund. Profilurile lor sunt accesibile oricui, unii dezvăluie informații detaliate, cum ar fi numele întreg, în schimb se pot anagaja în diverse tipuri de disimulare, în scop ludic. Astfel, băieții oferă informații false legate de sex, aspect fizic, în timp ce fetele disimulează informații legate de vârstă, școala la care merg sau sex, deși într-o mică măsură.

H3. Comportamentul de protecție identitară (nedezvăluire și disimulare) este asociat negativ cu decizia de întâlnire On-Off. Parțial confirmat pentru băieți și fete – profilurile restricționate sunt asociate negativ cu variabila dependentă. În schimb unele tipuri de disimulare sunt asociate pozitiv cu decizia de întâlnire On-Off.

Utilizarea instrumentelor de comunicare și socializare este asociată pozitiv cu comportamentul de întâlnire On-Off, ca și alte aspecte/efecte legate de utilizarea acestora (număr de prieteni cu care vorbesc pe Internet, sociabilitate crescută de când utilizează Internetul).

H4. Utilizarea instrumentelor de comunicare și socializare (mesagerie instant, cameră web, rețele sociale) este asociată pozitiv cu decizia de întâlnire On-Off. **Confirmată pentru băieți și fete.**

Monitorizarea de către părinți a activității copiilor lor pe Internet este cvasi-inexistentă, cel mult îndreptată spre timpul petrecut online. În ce privește relația cu comportamentul studiat aici, doar monitorizarea offline pare să afecteze negativ doar comportamentul fetelor de întâlniri online-offline. Ceilalți itemi de monitorizare par să nu aibă nici o influență în model.

H5: Natura și extensia monitorizării parentale, atât online, cât și offline, influențează într-o manieră negativă decizia de întâlnire On-Off. **Neconfirmată în cazul băieților. Parțial confirmată pentru monitorizarea offline a fetelor.**

Itemii suplimentari de control introduși, cum ar fi timpul alocat comunicării pe Internet, atât în timpul săptămânii, cât și în weekend, pare să fie asociați pozitiv cu decizia de întâlnire On-Off.

H6. Cantitatea de timp petrecut online e corelată pozitiv cu decizia de întâlnire On-Off. **Confirmată pentru băieți și fete.**

După cum am presupus, o mai mare sociabilitate și încredere în sine socială este pozitiv asociată cu această practică, poate și datorită relativei ei vizibilități. Singurătatea nu pare să influențeze comportamentul studiat.

H7. Auto-descrierea pozitivă este asociată pozitiv cu decizia de întâlnire On-Off. **Confirmată pentru băieți și fete.**

Recomandări pentru părinți

- Adolescenții care practică genul acesta de întâlniri folosesc mai des rețelele sociale și alte modalități de socializare online. Arătați-vă interesați de modul în care se utilizează o astfel de rețea, rugați-i să vă ajute să vă creați un cont de Facebook sau Hi5, jucați-vă împreună cu ei creând un profil.
- Arătați-vă interesați de persoanele pe care le adaugă în listele de prieteni, fie pe messenger, fie pe rețea într-un mod neinchizitoriu. Sfătuiți-i să nu accepte solicitări de "prietenie" pe rețea din partea persoanelor necunoscute.
- Explorările adolescenților legate de sexualitate sunt firești; recunoașteți interesul lor față de sexualitate. Nu vă panicați, încercați să discutați despre implicațiile accesării materialelor pornografice sau ale discuțiilor despre sex online. Întrebați-i (delicat) despre întâmplări neplăcute

online, inclusiv solicitări de natură sexuală. Învățați-i să nu minimizeze importanța unor astfel de incidente.

- Discutați eventualitatea unor întâlniri inițiate online. Insistați ca întâlnirea (cu persoane necunoscute) să aibă loc într-un spațiu public circulat (cum ar fi un mall). Sugerați unui frate/prieten mai mare să însoțească adolescentul/adolescenta la acea întâlnire. Învățați-i să folosească "elementele de siguranță": poze, referințe din partea prietenilor.
- Nu îi tratați ca pe niște victime ce trebuie protejate, veți isca doar reacții defensive. Recunoașteți-le dorința de autonomie și individualizare.
- Învățați în primul rând care sunt riscurile și ce înseamnă comportament ilegal pe Internet.
- Educați-vă copii despre ce înseamnă comportament adecvat și inadecvat pe Internet din partea adulților. Insistați pe faptul că interesul și curiozitatea lor (a adolescenților) sunt firești, în schimb avansurile din partea adulților – nu.
- În loc să admonestați copiii pentru postarea informațiilor personale, încercați o abordare de tip "reducere a riscului", cum ar fi folosirea opțiunii de profil restricționat sau restricționarea comentariilor la poze și la profilul personal (Wolak, 2007).

Limitări ale studiului

În ciuda unor avantaje în explorarea comportamentului adolescenților de căutare a unor parteneri romantici/sexuali, studiul suferă de câteva limitări. Prima este legată de natura experimentării identitare și interacționale a adolescenților, o mare parte a acestora fiind marcată de comportament ludic; distincția între comportament instrumental/instrumentalizat (a minți în legătură cu vârsta pentru a asigura o întâlnire) și comportament ludic (a minți în legătură cu vârsta pentru a asigura o întâlnire *pentru că e distractiv*) e neclară. O altă limitare e legată de metoda de colectare a datelor. Chestionarele autoadministrate în clasă sunt susceptibile de a provoca răspunsuri subversive (false în mod deliberat, răspunsuri în glumă), în timp ce prezența colegilor de clasă sau de bancă poate să distorsioneze și mai mult răspunsurile (efectul de dezirabilitate socială indus de vizibilitatea răspunsurilor în fața colegilor).

De asemenea de remarcat este natura parțial exploratorie a studiului, care abia a reușit să atingă suprafața unor teme multiple legate de utilizarea Internetului de către copii și adolescenți. În timp ce studiul a avut avantajul extensiei temelor abordate, în același timp nu a reușit să exploreze în detaliu ariile problematice emergente.

O altă asumție a studiului a fost aceea de heteronormativitate a subiecților noștri, sensibilitatea actuală legată de studiile despre sexualitatea adolescenților întâmpinând o rezistență sporită din partea cadrelor didactice și a opiniei publice clujene în general.

Mai mult, întreg conceptul de "întâlnire" ca activitate specifică adulților s-ar putea să fie nefolositor când vorbim de practici romantice/sexuale ale adolescenților, termeni mult mai potriviți ar putea fi "a agăța", "a te cupla", care sunt radical diferiți semantic și experiențial de tradiționala "cină și film".

În ultimul rând, tehnica de colectare a datelor (secțională) nu permite inferențe/comparații în timp în acest moment.

References

- Barbovschi, M. & Diaconescu, M. (eds.). 2008. *Teenagers' Actions and Interactions Online in Central and Eastern Europe. Potentials and Empowerment, Risks and Victimization*. Cluj University Press.
- Couch, D. & Liamputtong, P. (2008). Online Dating and Mating: The Use of the Internet to Meet Sexual Partners. *Qualitative Health Research* 18(2), 268-280.
- Davis, M., Hart, G., Bolding, G., Sherr, L., & Elford, J. (2006a). E-Dating, Identity and HIV Prevention: Theorising Sexualities, Risk and Network Society. *Sociology of Health & Illness*, 28(4), 457-478.
- Finkelhor, D., Mitchell, K.J. & Wolak, J. (2000). *Online Victimization: A Report on the Nation's Youth*. Alexandria, VA: National Center for Missing & Exploited Children.
- Fleming, M.J., Greentree, S., Cocotti-Muller, D., Elias, K.A. & Morrison, S. (2006). Safety in Cyberspace: Adolescents' Safety and Exposure Online. *Youth & Society* 38(2), 135-154.
- Gibbs, J.L., Ellison, N.B., & Heino, R.D. (2006). Self-Presentation in Online Personals: The Role of Anticipated Future Interaction, Self-Disclosure, and Perceived Success in Internet Dating. *Communication Research* 33(2), 152-177.
- Groof, S. de (2008). And My Mama Said...The (Relative) Parental Influence on Fear of Crime Among Adolescent Girls and Boys. *Youth & Society* 39(3), 267-293.
- Gross, E. F., Juvonen, J., & Gable, S. L. (2002). Internet Use and Well-Being in Adolescence. *Journal of Social Issues*, 58, 75-90.
- Hodkinson, P. & Lincoln, S. (2008). Online Journals as Virtual Bedrooms?: Young People, Identity and Personal Space. *Young* 16(1), 27-46.
- Knox, D., Daniels, V., Sturdivant, L., & Zusman, M. (2001). College Student Use of the Internet for Mate Selection. *College Student Journal*, 35(1), 158-160.
- Korbin, J.E (2003). Children, Childhoods, and Violence. *Annual Reviews of Anthropology* 32, 431-446.
- Ledbetter, A. M. (2008). Media Use and Relational Closeness in Long-Term Friendships: Interpreting Patterns of Multimodality. *New Media & Society* 10(4), 547-565.
- Lenhart, A., & Madden, M. (2007). Teens, privacy and online social networks: How teens manage their online identities and personal information in the age of MySpace. Retrieved November 20, 2008, from Pew Internet & American Life Project: http://www.pewinternet.org/pdfs/PIP_Teens_Privacy_SNS_Report_Final.pdf.
- Livingstone, S. (2002). *Young People and New Media*. London: Sage Publications.
- Livingstone, S. (2003). Children's Use of the Internet: Reflections of the Emerging Research Agenda. *New Media & Society* 9(2), 147-166.
- Livingstone, S. (2008). Taking Risky Opportunities in Youthful Content Creation: Teenagers' Use of Social Networking Sites for Intimacy, Privacy and Self-Expression. *New Media & Society* 10(3), 393-411.
- Meyer, A. (2007). The Moral Rhetoric of Childhood. *Childhood* 14(1), 85-104.
- Mitchell, K., Finkelhor, D., & Wolak, J. (2001). Risk Factors for and Impact of Online Sexual Solicitations of Youth (brief report). *Journal of the American Medical Association* 285(23), 3011-3014. Retrieved on November 20, 2008 from <http://jama.ama-assn.org/cgi/reprint/285/23/3011>.

- Mitchell, K., Wolak, J. & Finkelhor, D. (2002). Close online relationships in a national sample of adolescents. *Adolescence*, 37(147), 441-445.
- Mitchell, K., Finkelhor, D., & Wolak, J. (2004). Victimization of Youths on the Internet. In J.L. Mullings, J.W. Marquart & D.J. Hartley (Eds.). *The Victimization of Children: Emerging Issues*. Pp. 1-39. New York, NY: The Haworth Maltreatment & Trauma Press.
- Moscardelli, D.M & Divine, R. (2007). Adolescents' Concerns for Privacy When Using the Internet: An Empirical Analysis of Predictors and Relationships With Privacy-Protective Behaviors. *Family and Consumer Science Research Journal*, 35(3), 232-253.
- Peter, J. , & Valkenburg, P. (2006). Adolescents' Exposure to Sexually Explicit Material on the Internet. *Communication Research*, 33(2), 178-204.
- Peter, J. & Valkenburg, P. (2007). Who Looks for Casual Dates on the Internet? A Test of the Compensation and the Recreation Hypotheses. *New Media & Society* 9(3), 455-474.
- Peter, J., & Valkenburg, P. (2008). Adolescents' Exposure to Sexually Explicit Internet Material, Sexual Uncertainty, and Attitudes Toward Uncommitted Sexual Exploration: Is There a Link? *Communication Research* 35(5), 579-602.
- Rosen, L.D. (2006). Adolescents in MySpace: Identity Formation, Friendship and Sexual Predators (executive summary). Retrieved on December 17, 2008 from www.csudh.edu/psych/Adolescents%20in%20MySpace%20-%20Executive%20Summary.pdf
- Smith, A. (2007). Teens and Online Stranger Contact (Data Memo). Retrieved November 20, 2008, from Pew Internet & American Life Project: http://www.pewinternet.org/pdfs/PIP_Stranger_Contact_Data_Memo.pdf
- Toma, C.L., Jeffrey, T.H. & Ellison, N.B. (2008). Separating Fact from Fiction: An Examination of Deceptive Self-Presentation in Online Dating Profiles. *Personality and Social Psychology Bulletin*, 34(8), 1023-1036.
- Tynes, B.M. (2007). Internet Safety Gone Wild?: Sacrificing the Educational and Psychological Benefits of Online Social Environments. *Journal of Adolescent Research* 22(6), 575- 585
- Valkenburg, P. & Peter, J. (2008). Adolescents' Identity Experiments on the Internet. Consequences for Social Competence and Self-Concept Unity. *Communication Research* 35(2), 208-231.
- Walsh, W.A. & Wolak, J. (2005). Nonforcible Internet-Related Sex Crimes with Adolescent Victims: Prosecution Issues and Outcomes. *Child Maltreatment* 10(3), 260-271.
- Walther, J. B. & Parks, M. R. (2002). Cues filtered out, cues filtered in: Computer-mediated communication and relationships. In M. L. Knapp & J. A. Daly (Eds.), *Handbook of interpersonal communication* (3rd ed.). London: Sage Publications, pp. 529-563.
- Wolak, J., Mitchell, K., & Finkelhor, D. (2002). Close Online Relationships in a National Sample of Adolescents. *Adolescence* 37(147), 441-455.
- Wolak, J. (2007, May). What Makes Adolescents Vulnerable to Online Grooming? Presentation at the 2nd International Symposium on Online Child Exploitation, Toronto.
- Wolak, J., Mitchell, K., & Finkelhor, D. (2007). Unwanted and Wanted Exposure to Online Pornography in a National Sample of Youth Internet Users. *Pediatrics* 119, 247-257.

- Wolak, J., Finkelhor, D., Mitchell, K.J. & Ybarra, M.L. (2008). Online "Predators" and Victims: Myths, Realities and Implications for Prevention and Treatment. *American Psychologist* 63, 111-128. American Psychological Association.
- Ybarra, M.L., Mitchell, K.J., Wolak, J., & Finkelhor, D. (2006). Examining Characteristics and Associated Distress Related to Internet Harassment: Findings from the Second Youth Internet Safety Survey. *Pediatrics* 118(4), 1168-1178.
- Ybarra, M.L., Mitchell, K.J., Finkelhor, D. & Wolak, J. (2007, February). Internet Prevention Messages. Targeting the Right Online Behaviors. *Archives of Pediatrics & Adolescent Medicine*, vol.161, pp. 138-145. Retrieved on October 18, 2008 from <http://www.archpediatrics.com>.
- Ybarra, M.L. & Mitchell, K.J. (2008, January). How Risky Are Social Networking Sites? A Comparison of Places Online Where Youth Sexual Solicitation and Harassment Occurs. *Pediatrics*, 349-358. Retrieved on November 10, 2008 from <http://www.pediatrics.org/cgi/content/full/peds.2007-0693v1>.